

עבודת השם

פרשת "בלק"

למעלה ועל ידו היה בור עמוק, נפל לתוכו ונפצע קשה ומת, בא השכן ואמר המשוגע הזה אינו רואה מה שיהיה עתה, הולך ומתנבא על הרחוק? כך היה אצל בלעם מתנבא על אחרית הימים והבור שנפל ומת במיתה משונה, היה זה שהחטיא את ישראל. (שמנה לחמו)

"וַיִּזְבַּח בְּלֶק, בֶּקֶר וְצֹאן; וַיִּשְׁלַח לְבַלְעָם, וְלַשְּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ."
(בלק כב"מ) הוא זבח בן בקר אחד וכבש אחד בלק הזמין את בלעם ולשרים שיבואו לאכול. ומכאן אנו למדים על מדתם הרעה של הרשעים שאומרים הרבה ועפ"י מעט אינם עושים שהרע"י שהבטיח לבלעם ואמר כי כבוד אכבדך מאד לא שחט לו אלא בן בקר אחד וכבש אחד ולכל אנשיו. ואת ההיפך מצינו אצל הצדיקים שאומרים מעט ועושים הרבה, כפי שראינו אצל אברהם שאמר למלאכים ואקחה פת לחם וסעדו לבכם, שעייב אותם לאכול רק פרוסה. ולבסוף עשה להם אותה סעודה גדולה, כפי שראינו בפרשת וירא. וכן בלעם היה לו עין צרה וכשראה הסעודה הזאת אמר: זה הוא נותן לי אחרי שהבטיח לי לתת בעין יפה אף אני אטיל עין רעה בנכסיו ולא יראה הם ברכה (מעם לועז).

"תָּמַת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתָהִי אַחֲרֵיתִי כְּמֹהוּ." (בלק כג"ז)
עיינ בזה בפירוש רבינו אור החיים על פי מעשה שקרא ו, מעשה ביהודי אחד שבא לפני האור החיים ואמר שהוא רוצה לעשות תשובה בתנאי שימות מיד, אם ידע שימות מיד, יעשה תשובה, כי לא מוכן לחיות עוד חמישים שנה שלא יחלל שבת, שלא יאכל בלי ברכה, וכדומה, כי לא יכול, אמר לו הרב אור החיים הקדוש וכי חכמה למות יהודי? חכמה לחיות יהודי? חמישים שנה לא יחלל שבת, חמישים שנה יברך תחילה וסוף, חמישים שנה יניח תפילין, זהו יהודי! אבל למות יהודי בלבד אין זו חכמה, אותו הדבר בעניין בלעם, הוא ידע שסוף היהודי מצוין וזוכה לגן עדן אשר שעה אחת שם יפה מכל עולם הזה, ורצה להיות יהודי, אבל בתנאי שזה יהיה בסוף ימיו בשעת מיתה בלבד, אבל לחיות כמה שנים, ולפרוש מן העריות ומן שאר העבירות אין הוא מוכן, לכן אמר "ותהי אחריתי כמוהו" "אחריתי" דייקא ומכיון שכולו היה רע לא זכה לכך, ולבסוף "ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב" זה היה אחריתי (קול יהודה).

"וַיֹּאמֶר בְּלָעָם אֶל-מְלָאכֵי יְהוָה, חֲטָאתִי-כִּי לֹא יָדַעְתִּי," (בלק כב"ד) ואפשר לבאר בדרך מוסר ויראת ה', כאשר יתבעו את האדם על מעשיו הרעים לבלתי עשותו את רצון ה', הוא יטען ויצדיק את עצמו שלא ידע ולא למד, על זה רומז הכתוב חטאתי כי לא ידעתי, כי חסרון ידיעה אינו מהווה הצדקה

"וַיֹּאֲרָא בְּלֶק, בֶּן-צִפּוֹר, אֶת כָּל-אֲשֶׁר-עָשָׂה יִשְׂרָאֵל, לְאַמְרֵי."
(בלק כב"ב) וירא בלק בן צפור הוא ראה קץ המשיח איך ישראל ירשו את כל העולם ומוחץ פאתי מואב ומקרקר כל בני שת אמר בלעם לבלק כל מה שאתה רואה נכון אבל לא עתה זה יהיה אלא באחרית הימים שאז דרך כוכב מיעקב וקם שבת מישראל ועוד. כלחוד השור את עשב השדה, זה משיח בן יוסף שראה בלק איך לוחם עם האומות ומנצח, ומשיח בן יוסף נמשל לשור שנאמר בכור שורו הדר לו. וישא משלו ויאמר איתן מושבך ושים בסלע קנך כתוב בשמנה לחמו שזה ישמעאל הרשע שנמסרה ארץ ישראל בידו כמו שומר עד שיחזורו ישראל למקומם אמר לו הקדוש ברוך הוא לשרו של ישמעאל: כל זמן שתהיה הארץ הזאת תחת יד ישמעאל תהיה הארץ שממה, זהו שאמר בלעם הרשע איתן מושבך שנתישבת בארץ ישראל ושים בסלע קנך שנתישבת כמו סלע וכמה פעמים ניסו עמים אחרים לקחת מידי ישמעאלים במלחמות חזקות ולא האריכו ימים שוב חזר ליד הישמעאלים, ועד מתי תהיה הארץ ביד הישמעאלים? עד מה אשור תשבך עיני רש"י ובשמנה לחמו באורך שהארץ הזאת תיפול מישמעאל לישראל וכתוב שם אף על פי שעזרו לו כמה אומות לישמעאל ובראשם בריטניה ואז תהיה עת צרה ליעקב שיבואו לעזרת ישמעאל כל יושבי סביבות נהר פרת וכולם יהיו עדי אובר, וזהו שכתב דוד המלך עליו השלום וירד מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ, אבל ישראל, בגויים לא יתחשב שלא יישאר מהגויים אלא אותם הטובים והחסידים שלהם שלא עשו רעה לישראל והם עתידים להכיר את אלוהי האמת ולעבדו כולם שכם אחד ואת כל זה ראו בלק ובלעם רק שבלק חשב שיהיה תכף, ובלעם אמר אראנו, ולא עתה, אשורנו, ולא קרוב, ואם עד כדי כך ידע, אם כן למה נתן להחטיא את ישראל אשר בגלל זה הוא בעצמו גם כן נהרג, משל זה מספרים על פילוסוף אחד גדול חוזה בכוכבים, פעם אחת יצא בחצות לילה והסתכל בכוכבים לראות מה יהיה הסוף, ובינתיים אינו רואה איפה הוא דורך יען שהוא מסתכל

19:28
20:33
19:50
21:02
5:43

כניסת השבת
צאת השבת
שקיעה
ר. תם
הנץ

הפטרה: "היה שארית"

לעבוד את רצון ה', וכמו שרמז התנא במסכת אבות באומרו שגגת תלמוד עולה זדון, זאת אומרת שיבוא אדם ויטען שהוא שוגג ולכן נכשל, הרי משיבים לו שחוסר ידיעה לא פוטר, ולכן היא עולה לזדון ונחשב למזיד, שעל האדם לדרוש מפי ספרים וחכמים לדעת מה יעשה האדם לעבוד את בוראו. (וידבר יוסף)

"וְהָנָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא, וַיִּקְרַב אֶל-אַחֲיוּ... וְהָמָּה בְּכִימִים, פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד." (בלק כב"ד) כששמע זמרי את דבריהם נכנסה לשון הרע לתוך אזניו, אמר להם: ראו עכשיו כיצד ארון אותם. ואסף כ"ד אלף אנשי שבט שמעון ותפס את המדינית ששמה היה כזבי בת צור שהייתה בתו של בלק, ששלח אותה בלק לזנות עם ישראל על פי עצת בלעם הרשע. אמר זמרי לאותה זונה: השמיע לי. אמרה לו כזבי בת צור אני בת מלך וציווה עלי אבא שלא להזדקק אלא לגדול שבכם והוא משה. אמר לה זמרי אני הגדול, שכן משה רבינו הוא נשיא שבט לוי שהוא השלישי

בשבטים ואני נשיא שבט שמעון שהוא השני בשבטים. ואחז אותה בבלוריתה ובא לפני משה ברוב עזות. ואמר לו בן עמרם, אישה זו אסורה אם מותרת. ואם תאמר לי שהיא אסורה, בת יתרו מי התיר לך, שהייתה מדינית. וזו לא הייתה שאלה, כי משה לקחה לפני מתן תורה. ובשעת מתן תורה כשם שכל ישראל נכנסו לכלל יהדות בקבלת התורה, אף אשת משה עשתה כן, כמו שנתגירו הרבה מן הערב רב. ולא המתין זמרי עד שיענה לו משה, אלא תפס את כזבי בפני משה ובפני כל ישראל ונכנס לאוהליו ועשה עמה עבירה. ומשה כעס ונתעלמה ממנו הלכה שהבועל ארמית קנאים פוגעים בו שהמקנאים קנאת ה' צבאות הורגים אותו באותה שעה שבעל הנכרית. אבל לאחר שפרש ממנה אסור להורגו ולא בי"ד דנים אותו, אלא נפרעים ממנו מן השמים. ובתוך כל עדת ישראל נעלמה ממנו הלכה זו ולא היה יודע מה לעשות ואז התחילו כל העדה לבכות פתח אהל מועד. (וידבר יוסף)

סיפור בהמשכים "רפואה ותמורתה" חלק א

בעיר פליץ, בביתו של יהודי עשיר ונכבד, שוד ושבר. בתו היחידה, כלילת המעלות, נטרפה דעתה, ומאז נעשו חיי הבית בלתי-נסבלים. הימים ימי ראשית התגלותו של הבעל-שם-טוב, ושמע מופתיו המופלאים הגיע גם לאוזניו של העשיר. באין יכולת לקחת עמו את הנערה, החליט לנסות ולהביא את הבעש"ט אליו, כדי לרפא את בתו. ציווה העשיר להכין את המרכבה ויצא לדרך. באותה עת שהה הבעש"ט בעיר הולדתו, טלוסט, בנואו לבקר את אימו הצדקת. בני העיר כיבדוהו מאוד ושמוחו בנוכחותו, במיוחד לאחר שהרבה מצרות העיירה באו על פתרונו באורח פלא בימי שהייתו בה. הגיע העשיר לטלוסט וביקש מהבעש"ט לבוא עמו. בעיירה התעוררה סערה ואנשיה הביעו את צערם על שהבעש"ט עוזב אותם. טובת הרבים עדיפה, טענו, ומדוע יעזבם הצדיק בעבור היחיד? אולם הבעש"ט אמר כי אינו הולך בעבור היחיד בלבד, אלא לטובת הרבים. סתם ולא פירש. ישב הבעש"ט במרכבה והעגלון האץ בסוסים ויצאו לדרך. בטוחים היו שעוד באותו יום יגיעו למחוז חפצם, אולם עיכובים בלתי-צפויים האטו את הנסיעה. הלילה ירד ועל-כורחם נאלצו לעצור ללינה בעיירה פיסטין הסמוכה. פניהם הנפולות של תושבי העיר העידו כי צרה גדולה התרגשה עליהם. העשיר שאל אחד מהם לפרש הדבר, והאיש סיפר כי העיירה נתונה לשלטונו של פריץ רע, המרבה להצר ליהודים. עתה נוספה צרה חדשה, בתו של האדון השתגעה, והפריץ החליט כי הדבר קרה בגלל תפילותיהם של היהודים השונאים אותו. הוא הודיע כי אם לא תתרפא בתו בתוך שלושה ימים, יחרים את רכושם של כל יהודי העיירה ואותם יגרש. הבין העשיר כי מאת ה' הייתה זאת לאלצם להיכנס לעיירה ולהביא לה ישועה. הוא ביקש למסור לנכבדי העדה כי נמצא עמו הבעש"ט, אשר נודע כמחולל מופתים. הם פנו אליו מיד בבקשה לרפא את בת הפריץ, ולאחר שקיבלו את הסכמתו, מיהרו להודיע לפריץ כי הגיע לעיירה צדיק שיוכל לרפא את בתו. הפריץ דחה את ההצעה על הסף. הוא טען כי טובי הרופאים בדקו אותה והם אסרו לתת לה שיקויים כלשהם, מחשש שהדבר יזיק לה. ודאי שלא יסכים לקבל תרופות מאדם שאיננו רופא. מסרו את הדברים לבעש"ט, והוא הגיב: "אמרו לו כי ארפא את בתו בלחישה על אוזנה בלבד, ללא כל סם או שיקוי". הסכים הפריץ והבעש"ט הגיע לארמונו, בליווי העשיר מפליץ ונכבדי קהילת פיסטין. הוא ביקש להכניס את הבת לחדר שאין בו פסלים וצלמים, ולקשור אותה, שלא תוכל לברוח. **ההמשך ב"ה בשבוע הבא!**

פינת ההלכות "דיני רחיצה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

ד. מותר להתקלח בשבת במים צוננים, ואפילו כל גופו, ובלבד שיהיה שלא יבא לידי סחיטת השער והמגבת. ולפיכך נכון שימתין מעט קודם שיתנגב במגבת, כדי שינטפו המים מעליו, וינגב בנחת. וכן לא יסחוט את המים שבשער הראש והזקן. והאשכנזים נוהגים שלא להתרחץ בשבת אף במים צוננים שבנהרות, וכיוצא, ובכלל זה נהגו להימנע גם מרחיצה באמבטיה או במקלחת. אולם במקום שיש צער מהחום או מזיעה מרובה, יש להקל גם לאשכנזים להתקלח בשבת במים צוננים, ובלבד שיהיה מסחיטה בשער ובמגבת.

[ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד ס]

ה. מותר להשתמש בשבת במים חמים מה "דוד שמש" לרחיצת פניו ידיו ורגליו, או לשטיפת כלים וכדומה, אפילו אם המים הוחמו בעצם יום השבת. ואפילו אם המים חמים כדי שהיד סולדת בהם. והמחמיר על עצמו תבא עליו ברכה. אולם אין להשתמש בשבת במים חמים שהוחמו על ידי בולד חשמלי, אם הם חמים בחום שהיד סולדת בהם. אבל אם המים פושרים שאין היד סולדת בהם, או שסגר את ברו המים הקרים, באופן שעם פתיחת ברו המים החמים אין נכנסים מים צוננים לדוד, מותר להשתמש בהם בשבת לרחיצת פניו ידיו ורגליו. [ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קפו, ועמוד תה]

עלון זה לעילוי נשמתו

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנבון בן חיה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseam@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"